

(המשך מעמוד 25)

האידיאולוגיה שהוא נוטע אינה מכילה בתור יסוד עיקרי שום תוכנית מוגדרת, כי אם ערפל מיתולוגי, הלוכב דמות סמלים לאומיים וגזעיים, ודרישות בצידו, שדמגוגיה שלוחת-רסן מבקשת לראותן מוגשמות לאלטר. הנאשיו, אף שהוא תנועה פוליטית, השכיל להתחמק עוד מימירהרשית שלו משה המערכה, שם הכינו לו יריביו את הקרב, שם היה מוצא ללא ספק את מפלתו.

מבלי שיעמיד תוכנית אלטרנטיבית, מבלי שיכוון עצמו לאירגון המדינה בדרך פלונית או פלמונית, נתן דעתו בראש ובראשונה להבאיש ריחה של המדינאות כאשר היא, על כל מילגותיה ושיטותיה יחד, והדבר גם עלה בידו. כן גם הצליח להעלות על הבימה הפוליטית המשוקצת שרידים ממערכינפש פרימיטיביים, אשר מטריםלהגיון ומעברלהגיון. שרידים הנמים כחכיונם של ההמונים בני הדורות האחרונים, ושהציוויליזציה, במהלך-התקדמותה, טיחה עליהם טיח חיצוני, מבלי שתטפל בשורשים העמוקים. ספרות-דברתי זו בכוחות הפסיכיים העכורים-שבעכורים של אישההמונים, הצלחתה כולטת ביותר...

האם זה יכול

לקרות אצלנו?

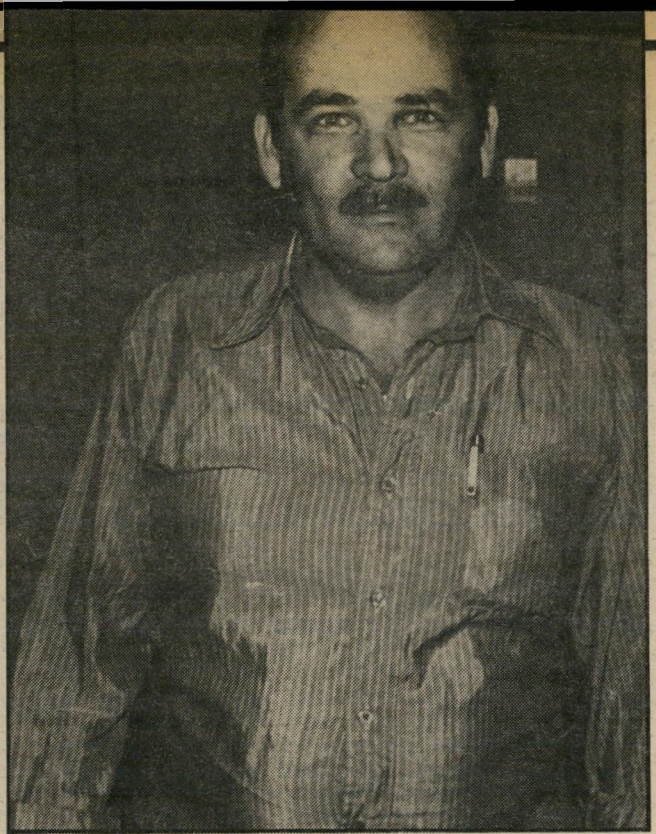
על השאלה לגבי האפשרות למהי פכה פאשיסטית בארצות-הברית משיב תומס הצניקן לתשובה, הפותחת פתח למהפכה שכזאת בכל תרבות קיימת: "המושג של פסיכולוגיה לאומית הוא כל עיקרו ילוד עטיסופרים.

באיטליה, בטרם עלה הפאשיזם לשלטון, פסקו רבים כי הפאשיזם לא ילך עם הפסיכיקה הלאומית שלנו.

כך טענו גם לגבי גרמניה. כאן היו משווים את הפרימיטיביות של היטלר אל התרומה הגדולה אשר תרמו הגרמנים לשירה ולפילוסופיה של אירופה. עד שנת 1933 עוד היה מנסר הפסקו: "גרמניה היא גרמניה, ולא איטליה". ומשנת 1933 עד שנת 1938 היתה הגירסה: "אוסטריה אינה גרמניה".

צריך שהדבר יהיה לנוכח עינינו כמלאו בהירותו, כי אף מסורת לאומית מן המובהקות מקומה רק בשטח החיצון של הנרביכים הפסיכיים אשר לפרט. כאשר בא משבר שהוא יפה לצמיחתו של הפאשיזם, היא פוקעת ראשונה לכל.

בשום ארץ אין מסורת לאומית או פסיכיקה לאומית, שתעשה את הפאשיזם לרבר מן המוכרח. אך אין גם מסורת או פסיכיקה לאומית, אשר

זאת!

חברות, בו נשא פרופסור אלחנן מאיר הרצאה על סטיטיסטיקה בקשר למיכני חני אישיות. היה זה אחרי שפרופסור מאיר ערך מחקר גראפולוגי, בשיתופו של וייס.

לפני עריכת המחקר הוזהר הפרופסור מפני שיתוף-פעולה עם וייס. ר"ר נפתלי אמר לו, כי וייס הוא חוכב בלתי מיקצועי ונוכל.

ואומנם, תוצאות-המחקר לא שיקבעו את פרופסור מאיר במהימנות המיקצוע, ועל כך הרצה כנינוס. הוא אמר לנאספיים: "ניסיתי את הגראפולוגיה, והתוצאות היו עלובות. ובכלל, מה שאומר גראפולוג אחז את השני זה פשוט לא יאמן כי יסופר. נתתי חוות-דעת של גראפולוג על כתב-יד מסויים לשני אנשים, שאף אחד מהם לא כתב אותו, והם שניהם היו משוכנעים, על פי חוות-הדעת, כי המדובר בהם. זה מוכיח כי חוות-הדעת הן כלי-כך רחבות, שהן יכולות להתייחס לכל אחד".

דבריו אלה של פרופסור מאיר הר"ר גיוו את אבי וייס, שנכח בכנינוס כמשתתף, והוא שלח מייד פתק ליושבראש הכנינוס וביקש רשות-דיבור כדי להשיב על דברי הפרופסור. את הפתק הזה נטל ר"ר נפתלי, שישב על בימת המרצים, וניתח אותו.

הפעם לא היה לנפתלי כל ספק — הכותב הוא נוכל. כל גראפולוג מנוסה יגיד על סמך פתק זה, כי האיש שכתב אותו מרמה את הבריות, הצהיר נפתלי, ר"ר נפתלי ניתח את כתב-היד וסימן בנקודות כל אות המצביעה על תכונת הרמיה של הכותב.

בית-המישפט היה מושועשע מאוד מתרגילי הגראפולוגיה האלה, והשופט קוהלת הציע בשלב זה לעורכיהדין של הצדדים לשלוח דגימה מכתב-ידו של וייס לכמה גראפולוגים מומחים, כדי שתשוכחם תקבע את גודל המישפט.

אולם עורכיהדין יהודה עצמון, המייצג את נפתלי, ואלי זוהר, המייצג את וייס, לא הגיעו להסכמה. רק בתו של ר"ר נפתלי, מיכל, שגם היא גראפולוגית צעירה העוברת עם אביה, הינהנה בשימחה בראשה, כשהיא מסכימה להצעת השופט.

אילנה אלון

פולקלוריסטיים אלה מוצאים אנו בפאשיזם בכל מקום אותו צד שווה, המגיה ועולה מתוך הנבכים העמומים של ההמונים אחוזהיאוש. בשום אידיאולוגיה פאשיסטית אינם נעדרים המיתוסים, השאלים מתוך המסורת הלאומית. דבר זה נכון הוא, אבל פעולתם מסייעת רק בתוקף העובדה שההמונים חשים בהם, וגם ממחישים בהם סימלי תסככים קרמוניים, שהם ירושת דורות. תסככים אלה שבים ומתגלים גם כחכיון אנשים, הנטולים מסורת לאומית. בהיותם שרידים מאותה תקופה כשהאומות עדיין לא באו לעולם, ולכל הצרה עוד יהיו קיימים

קריאה כזו, שעל פירוב חוברים בה צלילים חסרי כל שחר, מעלה בליבנו את טיב שיחרונמה של האדם-הקדמון שוכן המערות. ודאי השגחתם ברבר, כי "אלאלא" מושכה נפכת ל"O", ארוכה, וכי "A Noi" מתגלגל ל"O", ומהמילה "Heil" (הייל היטלר) שוב נשמעת "A".

הם פשוטי הצלילים שבלשון, שגם תינוקות יגנו אותם על נקלה, והמתמלטים שלא-מדעת גם מפי מבוגרים בתקופה אותם פחד, צער, צמרמורת. "אלאלא", "אלאלא", "Heil" הם נוסחי היתורגיה, הפותחים ומסיימים כל גילוי-דעת פאשיסטי; הם המשוים הדרת-קדושה

היטלר, מקדש דגל נאצי

למינהגים החגיגיים, ואוצלים להם השפעה ודאית. בפיו של המנהיג תאצל להם משמעות מאגית ממש, ופעולת קסם להם.

בשעה שמוסוליני מוציא מפתחי פיו, "איא איא", או כשהיטלר מעלה על שפתיו את המילה "הייל", עוברת צמרמורת את קהל הנאספיים, כאילו יצאה בתקול ואמר שישועת-הנפש קרובה לבוא...

על שאר סימלי הפאשיזם, אומר תומס הצניקן:

ברשויות הרבים אתה מוצא גם את הסמלים והפטישים של עבודת האלילים החדשה: הנשרים, צלבי הקרס, סמלי-השכטים והקרדומות והרגלים.

נפוליון כבר אמר: הבו לי כפתור, ואני אכריח את האנשים לחיות ולמות למען כפתור זה.

ניסיונו של נפוליון הצליח: כל פאשיסט או נאצינל-סוציאליסט נושא בלולאת ביגרו כפתור כזה, אשר אות-המיפלגה חקוק עליו, ושלמענו הוא מוכן ומוזמן להערות את נפשו ולמות. כפתור אשר כזה מעניב לבעליו את חסותו של הכוח המאגני הקדוש, האצור בתוכו.

כוחו של הפאשיזם מתגלב בפטישים רשמיים אלה עלידי מעשיהשבעה מיוחדים, הנעשים במעמד כל העם: הרגל החדש פוסק להיות מוט ופיסת-כר, משעה ששליחו של המנהיג נוגע בו בידו. מקום מושבה החדש של המיפלגה פוסק להיות מועדון, משעה ששליחו של המנהיג דרך על מיפתנו. בעיני הכפופים עלובי-הנפש מתמוזג הסמל לכסף עם הדבר המסומל, הרגל אינו מסמל את המולדת, הוא המולדת.

כל ניסיון להסביר את השפעתו של פטיש מתוך צורתו וצבעו פורח באוויר. כוחו של פטיש קיים רק ברובם של הסוגדים לו; הרגל הנצינול סוציאליסטי גדול ואדום, דגלם של הפאשיסטים האיטלקיים ועיר ושחור בכל זאת שוקלים הם זה כנגד זה בתפקידם ובהצלחתם...

סופר איטלקי, מאבות הפאשיזם.

אחרי שהאומות הנוכחיות תחלופנה מן העולם...

הא, מה קרה...

אחד מהמאפיינים של "קול ההמון", שהוא אחד מבסיסי הפאשיזם, התבטא באיטליה בקריאה, "איא איא אלאלא". מיסטר דאבליו שואל את תומס הצניקן, וזה מסביר לו:

קריאה זו מוציאה גבריאלה ר'אנוני צ'ימי המילחמה (מילחמת-העולם הראשונה). בשום לשון ובשום בת לשון אין שמך זכר לניב זה. המציאה לא הכניס בו שום תוכן נכון, אבל דווקא משום-כך נתברכה הקריאה הזו בכל הסגולות, המכשירות אותה להיות אחת הנוסחות הקדושות של הליטורגיה הפאשיסטית.

בגין מעביר לרפול את דגל הרמטכיל

כשהמונעם נרגש צורה פסוק זה במקהלה במשך שעה ארוכה, מתחיל הפסוק פיתאום לשמש ארשת לרגשת-נפש מסויימה, כגון התפלאות, אכסטטה, תפילה, שוועה, כיסופים לקורבן, פחד, ייסורים — מילות קריאה אשר כאילו אין ערוך לה שיבותן בשביל תנועה פאשיסטית.

לגביה הוא מלכתחילה דבר מן הנמנע. אין ספק, כי הפסיכיקה הלאומית ממלאה בפאשיזם תפקיד קישוטי ועשוייה אולי לסייע בידיו להבחין בין הפאשיזם הגרמני ובין הפאשיזם היהודי (אכן, ישנו גם כזה), בין הפאשיזם האיטלקי ובין הצרפתי או האירי אבל מחוץ להבדלים